

ETYEK NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

H-2091 Etyek, Körpince köz 4.

Telefon: 06-22/353-633; 06-22/353-698;

E-mail: polgarmester@etyek.hu

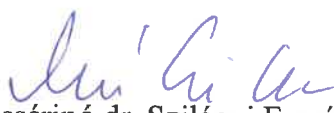
ELŐTERJESZTÉS

**Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. szeptember 12-ei rendkívüli ülésére**

Javaslat testvértelepülési kapcsolatok kialakítására

Előterjesztő: Zólyomi Tamás polgármester

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Mecsériné dr. Szilágyi Erzsébet
jegyző

Előterjesztést készítő neve: dr. Szlávik Melinda önkormányzati és hatósági csoportvezető

Pénzügyi ellenjegyző: -

Előterjesztés mellékleteinek felsorolása:

- Együttműködési szándéknyilatkozat a Felvidéki Nagyborsa településsel

Előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása:

- Pénzügyi és Stratégiai Bizottság

Előterjesztés nyilvános vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyílt

Előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség

Előterjesztés készítéséhez felhasznált jogszabályok felsorolása:

- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

Tisztelt Képviselő-testület!

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2022. (IX.29.) önkormányzati rendeletének 1. §-ában rögzítettek szerint az önkormányzat hivatalos külföldi testvér-települési kapcsolatot tart fenn a németországi Remshalden várossal. Remshalden és Etyek között az Etyeki Németek Egyesületének köszönhetően 1994 óta áll fenn testvérvárosi kapcsolat.

2022 évben az Észak-Erdélyben lévő Máramarossziget várossal került aláírásra egy nyilatkozat, melyben a két település szándékát fejezte ki a tekintetben, hogy egy barátságon alapuló testvér-

települési kapcsolatot alakítsunk ki. A két település között szoros az együttműködés, reményeink szerint a közeljövőben megtörténik a két település közötti nemes szándékú együttműködési megállapodás ünnepélyes aláírása.

Jelen előterjesztésben arra teszek javaslatot, hogy a történelmi Magyarországtól elcsatolt területeken lévő minél több településsel építsünk ki testvértelepülési kapcsolatot.

Felvidék, Erdély, Kárpátalja, Délvidék és Burgenland területén lévő településekkel indítványozom az együttműködés kialakítását azért, hogy gyermekeink személyes élmények útján megtanulhassák és megismerhessék ezeknek a területeknek a történelmét, hagyományait és kultúráját, egyúttal erősíthessük az itt élő szórvány magyarság összefogását, magyar anyanyelvi kultúráját, az anyaországhoz kötődését, s nemzeti identitásukat.

I. Felvidék:

A felvidéki magyarok egyike azon kisebbségeknek, amelyek az első világháborút lezáró versailles-i békeszerződések következtében alakultak ki. A jog immár több mint 100 éve a csehszlovák, illetve a szlovák államhoz köti őket, rokoni kapcsolataik, kulturális-nyelvi kötődésük és etnikai identitásuk azonban továbbra is erős szálakkal fűzi őket Magyarországhoz.

Nagyborsa (Hrubá Borša) község a Pozsonyi kerület keleti kapuja. A Szenci járás délkeleti részén, a Duna-síkságon a Fekete-folyó és a Kis-Duna között, a Žitné ostrov nyugati részén terül el.

Hrubá Borša egy több mint 1.500 fő lakosú falu Délnyugat Szlovákiában a szenci járásban, amely nagy, modern Green Resort golfpályájáról és Danube Polo Club lovaspólópályájáról ismert. Rendszeresen szerveznek nívós kulturális rendezvényeket, főleg a település lakosai számára.

Javorina (Tatranská Javorina) 1589. évben alapított szlovák település, az Eperjesi kerület Poprádi járásában található, lakosság száma 176 fő.

Tatranská Javorina egy kis falu a Bélai-Tátra északi részén. A Javorova dolina torkolatánál található a Podtatranska brázdáig. Tatranská Javorina 11 km-re van Ždiartól és 2,5 km-re a lengyelországi Lysa Poľana határátkelőtől.

Nevezetességei: Hohenlohe-vadászkastély, A 19. század végén népi stílusú fatemplomot építettek Szent Anna tiszteletére, az 1977-ben épült Poľana Szálló.

Kistapolcsány (szlovákul Topoľčianky) község Szlovákiában, a Nyitrai kerület Aranyosmaróti járásában található.

Fő nevezetessége a Várkastély, mely 12 hektáros vadsparkjában még egy klasszicista vadászkastély is áll. Tervezője Hild József volt. Az Alexandriai Szent Katalin tiszteletére szentelt plébániatemplom ismert búcsújáráhely. A közelében található az ország egyik legnagyobb és leg híresebb tenyészközpontja, a Szlovák Nemzeti Csikófarm, amely a világhírű lipicai, hucul és arab lovak génállományát őrzi.

A falu a nyitrai borvidék központja. Ennek megfelelően legfontosabb üzeme a szőlőfeldolgozó és borüzem. A kistapolcsányi borüzem az ország legnagyobb borgazdasága évi ötmillió liter borral. Az üzem érdekes látnivaló is a királyi borút részeként.

A település népességszáma 2.704 fő.

II. Erdély:

Felsőárpás (Arpașu de Sus) Erdélyben, Szeben megyében, Fogarastól 34 km-re délnyugatra, a Fogarasi-havasok lábánál fekszik.

A község területéről az alábbi épületek szerepelnek a romániai műemlékek jegyzékében:

- az alsóárpási Istenszülő elszenderedése templom
- a felsőárpási Istenszülő elszenderedése templom

Országos szinten védett területe a Fogarasi-havasok Alsóárpás és Felek közötti rész, ezen belül a mormotarezervátum és a Lacul Tătarilor tőzegláp.

III. Kárpátalja:

Kolomija (Коломия) járási jogú város Ukrajna Ivano-frankivszki területén, a Kolomijai járás székhelye, lakosság száma 60.821 fő. Az Északkeleti-Kárpátok keleti előterében, a Prut folyó mentén, Lvivtől és Csernyivcitől közel azonos távolságra fekszik.

Gyertyánliget (Кобилецька Поляна) a Kárpátaljai Rahói járásban található. A 3498 fő lakosságú település mai magyar neve eredetileg fürdőjének a neve volt. A község egy hegyekkel körbevett jelentősen kiszélesedő völgyben terül el a sebes vízű Sopurka folyó mindkét partján. A település nevezetességei:

- Görögkatolikus fatemploma 18. században épült, hosszahajós elrendezésű, paticsfalú épület. Bejárata előtt húzódik mellvédfalas nyitott tornáca. A templom 1989-ben leégett.
- Római katolikus temploma 1824 körül épült, neogótikus stílusban.
- Ortodox temploma a községben 16. századtól jelen volt, amit az 1990-es években lebontottak, és helyette egy új, több férőhellyel rendelkezőt építettek.
- Trembita turistatelep a településtől 2 km-re, a tengerszint feletti 653 m magasságban egy fenyőerdőben fekszik. Itt több gyógyforrás is található.

IV. Vajdaság:

Galambóc (Голубац) község közvetlenül a Duna jobb partján, a Vaskapu-szorosnál fekszik Szerbiában. Galambóc mintegy 150 km-re fekszik Belgrádtól.

Nevezetessége a galambóci vár, középkori erődítmény a Duna déli oldalán, a szerbiai Galambóc városától 4 kilométerre keletre, amelynek feladata a Vaskapu-szoros bejáratának ellenőrzése volt. A teljesen helyreállított erőd 2019 áprilisában nyílt meg, ekkor fejeződtek be a 2014-ben megkezdett munkálatok.

V. Burgenland:

A burgenlandi magyarok az 1920-as trianoni békeszerződés következtében kerültek Ausztriához. **Nyulas** (Jois) község a Nezsideri járásban, a Fertő tó északi partján fekszik. A település népességszáma 1.644 fő.

A település nevezetességei: Szent György tiszteletére szentelt római katolikus temploma 1757-ben épült, főoltárán Szent István és Szent Imre szobrai állnak. Burgenland egyik legszebb barokk temploma. Jézus szíve temploma 1898-1934 között épült. Az út mentén 15. századi tabernákulumos kőoszlop áll. Madonna-szobra 1747-ből, Rókus-oszlopa 1752-ből való. Környéke híres bortermő hely.

VI. Észak-Olaszország:

Trieszt (Trieste) kikötőváros Észak-Olaszországban, az Adriai-tenger és Szlovénia között, ez utóbbi a várostól közvetlenül délre és keletre található. A város környéke a történelem során latin, szláv és germán kultúrák találkozási pontja volt. A város püspöki székhely. Két ismert obszervatórium található itt, a csillagvizsgáló és a geofizikai, amely köré szerveződött az 1924-ben létrejött egyetem is. A város székhelye a kávétermékeiről ismert Illycaffè S.p.A. vállalkozásnak, a Generali Biztosító és az osztrák alapítású Lloyd Triestino hajózási társaságnak. 1382-től 1867-ig a Habsburg Birodalom, majd 1918-ig az Osztrák–Magyar Monarchia része volt.

A 198.417 fő lakosságú városban számos látnivalót találunk, pl: Piazza dell'Unita d'Italia épületeit, a Piazza Del Ponterosso-t, a Piazza Della Borsa műemlékeit, Múzeumokat.

Az előzőekben felsorolt települések közül a felvidéki Nagyboršával (Hrubá Borša), Máramaroszigethez hasonlóan a melléklet nyilatkozattal fejezhetjük ki testvértelepülési együttműködésre irányuló szándékunkat.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. §-a szerint a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át megállapodás kötése külföldi önkormányzattal való együttműködésről.

Javaslom, hogy a határozat elfogadásával fejezzük ki a testvértelepülési együttműködésre irányuló szándékunkat!

Kérem továbbá a Képviselő-testület felhatalmazását arra vonatkozóan, hogy a testvértelepülési kapcsolatok kiépítését szolgáló egyeztetéseket Etyek Nagyközség Önkormányzata nevében lefolytathassam, tekintettel arra, hogy a remshaldeni testvérvárosi kapcsolatból adódó tevékenységek végzésére, a 66/2001. (VI.27.) határozattal létrehozott operatív társadalmi bizottság már évek óta nem látja el feladatát.

Kérem a határozati javaslatok elfogadását!

Etyek, 2024. szeptember 11.

Zólyomi Tamás s.k.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT I.

Etyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének .../2024. (.....) határozata

testvértelepülési kapcsolatok kialakításáról

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy a történelmi Magyarországtól elcsatolt területeken lévő településekkel, Nagyborsa, Javorina, Kistapolcsány, Felsőárpás, Kolomija, Gyertyánliget, Galambóc, Nyulas, Trieszt testvértelepülési kapcsolatot kíván létesíteni.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a testvértelepülési kapcsolatok létesítéséhez szükséges egyeztetéseket folytassa le, és felkéri, hogy a megtett intézkedésekről a képviselő-testületnek számoljon be.

Felelős: Zólyomi Tamás polgármester

Határidő: folyamatos

HATÁROZATI JAVASLAT II.

Etyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének .../2024. (.....) határozata

testvértelepülési együttműködési szándéknyilatkozatról Nagyborsával

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, hogy a Felvidéki Nagyborsa településsel testvértelepülési kapcsolatot kíván létesíteni.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a határozat mellékletét képező, az együttműködésről szóló szándéknyilatkozatot a Felvidéki Nagyborsa településsel aláírja.

Felelős: Zólyomi Tamás polgármester

Határidő: folyamatos

HATÁROZATI JAVASLAT III.

Etyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének .../2024. (.....) határozata

testvértelepülési kapcsolatok előkészítésével összefüggő feladatok ellátásáról

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a remshaldeni testvérvárosi kapcsolatokból adódó tevékenységek végzésére, operatív társadalmi bizottság létrehozásáról szóló 66/2001. (VI.27.) határozatot és az azt módosító 641/2010. (XI.24.), 215/2011. (VI.23.) 118/2014. (IV.23.) és 119/2014. (VI.18.) határozatot visszavonja.

Felhatalmazza a polgármestert testvértelepülési kapcsolatok előkészítésével összefüggő feladatok ellátására.

Felelős: Zólyomi Tamás polgármester

Határidő: folyamatos

Szándéknyilatkozat

Etyek (Magyarország) és Hrubá Borša (Szlovákia) testvértelepülési kapcsolatának kialakításáról

Etyek Nagyközség (Magyarország) és Hrubá Borša (Szlovákia)
településeinek képviselőitében szándékunkat fejezzük ki,
hogy egy barátságon alapuló testvértelepülési kapcsolatot alakítsunk ki.

A két település közössége jó szándékkal,
teljes egyetértéssel kívánja segíteni és támogatni egymást,
és ezáltal kölcsönösen hozzájárulnak az egységes Európa,
illetve a népek közötti béke kialakításához.

Szándékunk arra irányul, hogy a két település közötti nemes szándékú
együttműködés kiterjedjen:

- Etyek és Hrubá Borša lakosai közötti kölcsönös, baráti kapcsolat kiépítésére,
- a két település egyesületei és szervezetei együttműködésének kiépítésére,
- a két település kulturális, sport életével kapcsolatos tapasztalatok átadására és tájékoztatások nyújtására, ezzel kapcsolatos közös programok megszervezésére,
- a két település hagyományainak támogatására,
- a két település gazdasági és stratégiai fejlesztésére,
- oktatás, kutatás és tudományok támogatására,
- a két település képviselő-testületének együttműködésére,
- mindazokra a partneri együttműködéssel járó feladatokra, melyek a két település lakosainak közreműködésével megvalósíthatók.

A szándéknyilatkozatot magyar és szlovák nyelven aláírjuk és lepecsételjük.

Etyek, 2024. szeptember __.

Zólyomi Tamás
polgármester
Etyek

Mgr. Klačko Ján
polgármester
Hrubá Borša